

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

29.08.2019. Nr. 201908/SAN1108/NOS635

Uz TAP VSS-824

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

*Par Ministru kabineta noteikumu projektu
"Grozījumi Ministru kabineta 2016.gada
13.decembra noteikumos Nr.788 "Noteikumi par
atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām""*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un **nesaskaņo** Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra noteikumos Nr.788 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām"", jo ir saņemti no pašvaldībām šādi iebildumi un jautājumi:

1. Daudzi nepiekrīt noteikumu 5.punktam par **visu veidu** mājstaimniecībās radīto atkritumu pieņemšanu, ievērojot to, ka atkritumu veidi, kas tiks uzglabāti laukumā, tiek saskaņoti ar Valsts vides dienestu. Turklāt, ja šobrīd projektēšanas vai jau būvniecības stadijā pašvaldībai ir atkritumu sadzīves laukuma izveide, kurā paredzēts nodot un uzglabāt noteikta veida atkritumus, bez saprātīga termiņa pārejas perioda to neiespējami veikt.
2. No grozījumu projekta redakcijas saprotams, ka savākšanas laukumos jāpieņem gan mājstaimniecībās radīti nešķiroti sadzīves atkritumi, gan arī mājstaimniecībās radīti būvniecības atkritumi, kas tostarp ir pretrunā ar MK noteikumu nr.788 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām" 12.4. punktu, kur ir uzskaitīti atkritumu veidi, kuru pieņemšana laukumos ir jānodrošina obligāti un kuru var nodrošināt, ja tāda kārtība paredzēta saistošajos noteikumos.
3. Uzskatām, ka jāprecizē atkritumu veidi, kurus savākšanas laukumos jāpieņem bez maksas, kā arī jāpatur tiesības, piemēram, mājstaimniecībās radītos būvniecības atkritumus savākšanas laukumos pieņemt ierobežotā daudzumā no mājstaimniecības un par pakalpojumu iekasējot samaksu.
4. Vienlaikus iebilstam pret rīpu obligātu pieņemšanu bez maksas no iedzīvotājiem, jo:
 - No dabas resursa nodokļa atbrīvoto preču pieņemšana jāiekļauj vienotā ražotāju atbildības sistēmā (RAS), neizslēdzot iespēju to darīt arī pašvaldību laukumos, bet par attiecīgu samaksu no RAS;
 - Tāpat nebūs iespējams nokontrolēt konkrētā novada iedzīvotāja piederību novadam;
 - Tiks radīts būtisks tarifa kāpums iedzīvotājiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifā.

5. Nepiekrītam veiktajiem grozījumiem noteikumu 10.punktā, ievērojot to, ka iedzīvotāju paradums šķirot sadzīvē radušos atkritumus arvien vairāk pieaug. Tāpat ļoti atšķirīgi jau izveidojusies situācija un iedzīvotāju paradumi, proti, bioloģiski noārdāmo atkritumu izvešanas biežuma samazinājumam nav pamata, jo bioloģiskie atkritumi savu izdalījušos smaku un skata dēļ ir izvedami ļoti regulāri, lai vienlaikus nodrošinātu pašvaldībā higiēnas prasības bioloģiskā atkritumu savākšanas punkta apkārtnē un nepieļautu neciešamas smakas izveidošanās. Tāpat jau šobrīd dažām pašvaldībām radusies nepieciešamība sadzīves atkritumus no šķirošanas punktiem izvest vismaz divas reizes mēnesī un visticamāk izvešanas biežumu nākotnē būs nepieciešams palielināt. Ir novadi, kur vairāk problēma ar to, ka konteinerus no savākšanas punktiem izved pārāk reti, bet tas skaidrojams arī ar to, ka bieži konteineri tiek piepildīti ar nesašķirotiem atkritumiem. Tā vairāk ir iedzīvotāju izglītošanas problēma, ko arī nevar noregulēt visā valstī vienādi pie tik atšķirīgas situācijas pa atkritumu apsaimniekošanas reģioniem. Jāpiedāvā iespēja atkritumus izvest arī pēc pieprasījuma. Jo gadās arī tā, ka ne vienmēr konteineri ir pilni (īpaši lielajās pilsētās, kur sāk piekopt *zero waste* kustību). Tādēļ šo jautājumu pilnībā regulēt jādeleģē pašvaldībām: noteikt pēc nepieciešamības un ar iespēju mainīt izvešanas biežumu arī pēc pieprasījuma un sezonāli.
6. Grozījumu 14.punktā papildinājums “un nodrošinot, ka jebkuru atkritumu veidu var nodot arī vismaz vienā no nedēļas nogales dienām” dublējas jau ar esošo regulējumu.
7. 26.p. informācija, kura saistoša atkritumu apsaimniekotājiem, būs atspoguļota vietnē *skiroviegli.lv*, bet informācija par atsevišķiem laukumiem, noliktavām un vietām (par kuru izveidošanu un uzturēšanu ir atbildīga pašvaldība) pašvaldībai ir jāpublicē savā mājas lapā. Visai informācijai vajadzētu būt vienuviet, lai atkritumu radītājiem būtu saprotamāk.
8. Grozījumu 27.prim punktā, lai salāgotu tos ar esošo regulējumu un grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.546, ierosinām vārdus “atkritumu dalītas savākšanas vietām” aizstāt ar vārdiem “atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”.
9. 20 darba dienu laikā pēc līguma noslēgšanas jāievieto informācija tīmekļa vietnē *skiroviegli.lv*. Bet šajās dienās iekļaujas laiks (5 darba dienas), kad jāpieprasa piekļuves dati VVD un tikai pēc 10 darba dienām saņem datus, kas nozīmē, ka atkritumu apsaimniekotājam paliek tikai 5 darba dienas, lai savadītu datus! Jāpārskata iekšējie termiņi!
10. Grozījumu 42.divi prim punktā ir atsauce uz līgumu, bet nav norādīts, par kāda līguma noslēgšanu. Var pastāvēt situācija, ka slēdz arī nomas līgumu. Tāpat nepieciešams papildināt punktu, ka atkritumu apsaimniekotājs atbild par datu pareizību.
11. Grozījumu 42.četri prim punkts nav izpildāms, jo Google nesadarbojas ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūru. Vai karte būs cita?
12. Minētajiem noteikumiem nepieciešams noteikt pārejas periodu, lai izpildītu iepriekšminētās normas.

13. Ieviešot šādus noteikumus, nepieciešams diskutēt par pašvaldību nodevas (maksas par atkritumu apsaimniekošanu un nešķirotu atkritumu savākšanu) ieviešanu pašvaldībās, līdzīgi, kā tas ir Dānijā, Austrijā, Lielbritānijā u.c. sakārtotās ES valstīs.

14. Daži komentāri par būtību:

- Kam domāta tīmekļa vietne *skiroviegli.lv*? Iedzīvotājiem, lai zinātu, kur un kādi konteineri atrodas vai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas darbam ievākt datus un tos analizēt?
- Ja tie domāti iedzīvotājiem, tad nepieciešams papildināt informāciju ar to, kurš ir novada apsaimniekotājs un kāds ir laukumu darba laiks. Nepieciešami skaidrojumi šīm noteikumu izmaiņām.
- Kopumā atkritumu šķirošanas problēma ir visā Latvijā un šī problēma nerodas no tā, ka cilvēki nemāk atrast vietas, kur atrodas konteineri un nezina, kur var izmest sašķirotos atkritumus. Cilvēki nezina, kā pareizi šķirot un nesaprot, kāds viņiem būs labums no šķirošanas vai kādas būs sekas no nešķirošanas. Ļoti maz saprotamas, viegli uztveramas informācijas!
- Tāpat nav saprotams, kurš ievieto informāciju par tekstilizstrādājumiem, baterijām un apgaismes iekārtām/spuldzēm. Jo šīs sadaļas parādās *skiroviegli.lv*, bet nav minētas MK noteikumos nr.788. Vai turpinās darboties vairākas paralēlas sistēmas (piem., tekstilizstrādājumu un bateriju)?
- Pašvaldībās ir izvietoti gan publiski, gan ne tik publiski (domāti atsevišķiem uzņēmumiem vai iestādēm) punkti. Kartē nav vērts izvietot punktus, pie kuriem nav iespējama brīva piekļuve, tos arī nedrīkst saukt par dalītās vākšanas punktiem, ja domāti tikai un vienīgi sava uzņēmuma/iestādes vajadzībām.
- Tīmekļvietnes *skiroviegli.lv* sadaļā “Noderīgi zināt” virsrakstā rakstīts, ka tur minētas lietas, ko var nodot atkritumu šķirošanas punktos. Vajadzētu papildināt virsrakstu ar vārdiem “un laukumos”, vai arī izdalīt divas atsevišķas sadaļas, vai nomainīt pret vārdu “vietās”.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Sniedze Sproģe 29457537
sniedze.sproge@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.